

MIKKELIN KAUPUNKI/KAUPUNGINHALLITUS

PL 33, 50101 Mikkeli
kirjaamo@mikkeli.fi

OIKAISUVAATIMUS

Päätös, josta oikaisuvaatimus tehdään:

Mikkelin kaupunginhallituksen 16.4.2020 tekemä päätös § 127 niiltä osin, kun lomautus koskee kaupungin varhaiskasvatuksen opetushenkilöstöä.

Oikaisuvaatimuksen tekijä:

Opetusalan Ammattijärjestö OAJ:n Mikkelin paikallisyhdistys ry

Prosessiosoite

Miika Lahti, OAJ:n Mikkelin paikallisyhdistys ry:n puheenjohtaja

Osoite:

spsti:

Päätöksen tiedoksisaanti:

Kaupunginhallituksen päätös on annettu tiedoksi julkaisemalla se Mikkelin kaupungin yleisessä tietoverkossa www.mikkeli.fi 21.4.2020 (liite 1).

Vaatimukset:

- 1) Mikkelin kaupunginhallituksen 16.4.2020 tekemä päätös § 127 tulee kumota niiltä osin, kun lomautus koskee kaupungin varhaiskasvatuksen esimiehiä, opettajia ja erityisopettajia.

- 2) Päätöksen täytäntöönpano tulee välittömästi kieltää siihen saakka, kunnes asia on ratkaistu lainvoimaisella päätöksellä.

Perustelu

1. Täytäntöönpanon keskeyttäminen

Varhaiskasvatuksen esimiesten, opettajien ja erityisopettajien lomautuspäätöksen täytäntöönpano tulee välittömästi kieltää kuntalain 143 §:n perusteella. Mikäli lomautukset toteutetaan suunnitelmien mukaisesti, aiheuttavat ne lainvastaisina toimina Mikkelin kaupungin lapsille sellaista peruuttamatonta vahinkoa, jota ei jälkikäteen voida enää korjata tai hyvittää.

2. Muu lainvastaisuus

Varhaiskasvatushenkilöstön lomauttaminen ei vaikuta Mikkelin kaupungin velvollisuuteen huolehtia siitä, että varhaiskasvatuksen lainsäädännöstä tulevat velvoitteet toteutuvat lomautuksesta huolimatta.

Varhaiskasvatusta koskevat lomautukset tulevat rikkomaan varhaiskasvatusta koskevaa lainsäädäntöä ja vaarantamaan lasten turvallisuuden.

Apulaisoikeusasiamies on todennut v. 2000 antamassaan ratkaisussa, että lomautuksen aikaiset opetusjärjestelyt eivät saa tosiasiallisesti heikentää opetuksen määrää ja laatua. YK:n lapsen oikeuksia koskevan sopimuksen mukaan kaikissa lapsia koskevissa hallintoviranomaisen ratkaisuihin on asetettava etusijalle lapsen etu.

3. Lomautusten toteuttaminen varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen osalta Mikkelin kaupunki ei ole laatinut sellaisia yksityiskohtaisia suunnitelmia, joista kävisi ilmi, toteutuvatko varhaiskasvatuslainsäädännön mukaiset suhdeluvut lastentarhanopettajien lomautusten aikana. Päiväkodeilla ei ole tiedossa, paljonko lapsia kyseisinä ajankohtina on hoidossa, ennen kuin huoltajat tämän ilmoittavat.

Varhaiskasvatuksen opettajien lomauttaminen ei vaikuta kunnan velvollisuuteen huolehtia siitä, että esiopetusta koskevaan lainsäädäntöön kirjatut opetukseen osallistuvan subjektiiviset oikeudet tosiasiallisesti toteutuvat lomautuksesta huolimatta. Näiden syiden vuoksi lomautussuunnitelmia tehtäessä ei ole tiedossa, voidaanko lomautuksia laillisesti toteuttaa.

Varhaiskasvatuksessa toteutettavat lomautukset tulevat vaarantamaan lasten turvallisuuden. Eduskunnan oikeusasiamies on todennut, että kunnalla on velvollisuus myös lomautusten aikana noudattaa silloisen päivähoitoasetuksen 6 §:n mukaisia suhdelukuja. Varhaiskasvatuslainsäädännön uudistaminen ei muuttanut tätä periaatetta. 1.8.2020 alkaen mitoitus muuttuu siten, että yli 3-vuotiaiden lasten ryhmässä työntekijöiden ja lasten välinen suhde on 1:7.

Varhaiskasvatuksen lomautusten toteuttaminen ja vuosilomien järjestäminen samanaikaisesti edellyttää voimakasta palvelujen rajoittamista ja supistamista. Mikäli näistä syistä lapsia aiotaan lomautusten aikana siirtää muihin päivähoitopaikkoihin tai -muotoihin kuin missä he pääsääntöisesti muutoin saavat hoitoa ei kyetä tarjoamaan lapselle jatkuvia, turvallisia ja lämpimiä ihmissuhteita eikä lapsen lähtökohdat huomioonottavaa suotuisaa kasvuympäristöä.

Varhaiskasvatuksen erityisopettajien lomautusten seurauksena tehostettuun tai erityiseen tukeen oikeutettujen lasten palvelut vaarantuvat. Tästä aiheutuu pahimmillaan pitkäkestoisia seuraamuksia sekä lapselle että hänen perheelleen. Myöskään sitä normaalia jokapäiväistä tukea, joka säädöksissä määritellään ja luvataan, ei voida taata. Tuen tarpeessa olevien lasten oikeutta saada tarvitsemaansa hoitoa ja kasvatusta ei myös ole huomioitu mitenkään lomautussuunnitelmassa.

Lomauttaminen saattaa aiheuttaa vuosilomalain vastaisen tilanteen. Varhaiskasvatuksen lomauttaminen kesällä ei vaikuta siihen, että kertyneet kesälomat on annettava kesällä. Päiväkodit ovat yleensä supistetulla toiminnalla juhannuksesta viisi viikkoa. Monella työntekijällä on lomaa 5 viikkoa. Kesäloma on annettava yhdenjaksoisena. Lomautus ei ole työn käynnissä pitämiseen liittyvä peruste päätellä kesälomaa osiin. Työnantaja ei voi velvoittaa säästämään osaa lomista lomautuksen vuoksi. Ja jos säästettäisi, niin voi tulla lisäkustannuksia, kun osa lomasta siirtyy varhaiskasvatuksen aktiiviaikana pidettäväksi. Jos vuosilomat on jo vahvistettu, työntekijä jää lomalle, vaikka kesken lomautuksen. Työntekijän lomaa ei voi siirtää, jos lomat on jo vahvistettu ennen kuin lomautus alkaa.

Kesäloma on vahvistettava viimeistään 1 kk ennen loman alkua. Kesäloman osalta kuukauden ilmoitusaika on ehdoton pääsääntö. Lomautus ei ole peruste ilmoittaa vasta 2 vk ennen vuosiloman alkua.

Lopuksi

Kaiken edellä lausutun johdosta katsomme, että Mikkelin kaupungin toteuttamat varhaiskasvatushenkilöstön lomautusjärjestelyt eivät ole opetusta ja varhaiskasvatusta koskevan lainsäädännön mukaisia.

Mikkelissä 28.4.2020

Opetusalan Ammattijärjestö OAJ:n Mikkelin paikallisyhdistys ry

Miika Lahti, puheenjohtaja

Sari Noponen, sihteeri

LIITE 1 Mikkelin kaupunginhallituksen pöytäkirja 16.4.2020